

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Zitting van 17 juli 2018
Dienstverlening - Ontvangst

7 2018_B&W_00290 Jongeren Actie Raad - besluitvormen

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer O. Akkerman, Wethouder; de heer B. Harmsma; mevrouw T. Jongman; de heer M. Scheringa; mevrouw Judith Groot, de, Secretaris

Beschrijving

Inleiding

In de 2e helft van 2017 waren enkele jongeren betrokken bij de organisatie van een leuke middag voor de doelgroep 'kinderen in armoede'. Deze werd georganiseerd door de Steenwijkerlandse Uitdaging. De jongeren waren erg enthousiast en wilden het niet bij een eenmalige activiteit houden. De jongeren willen zich structureel inzetten voor de jeugd van Steenwijkerland. Daarom hebben zij besloten om een JAR op te richten. Een vrijwillige coach ondersteunt ze hierbij. De JAR (een groep van circa 13 jongerenambassadeurs) houdt zich inmiddels bezig met verschillende thema's. Voorbeelden hiervan zijn duurzaamheid (G1000), verkeersveiligheid (het kruispunt nabij RSG Tromp Meesters dat zij als onveilig ervaren) en depressie.

Met de JAR-vertegenwoordigers is de afgelopen maanden meermaals gesproken. Zowel ambtelijk als bestuurlijk. Onderwerpen die onder andere ter sprake kwamen waren: Wat wil de JAR doen? In welke juridische vorm? Wat is daarvoor nodig? Het blijkt dat het enthousiasme onder de jongeren groot is, maar dat zij nog wel heel erg zoekende zijn naar vorm, inhoud en ondersteuning. Nu dit initiatief spontaan is ontstaan, adviseren wij uw college om:

1. de JAR te faciliteren door het beschikbaar stellen van een onkostenbudget voor 2018.
2. een externe kwartiermaker in te schakelen, om te onderzoeken hoe de JAR ook voor de langere termijn geborgd kan worden.

Op basis van het advies van de kwartiermaker, schrijven wij een voorstel voor de structurele (financiële) ondersteuning en borging van de JAR. Dit voorstel zullen wij te zijner tijd voorleggen aan uw college.

Voorstel

Wij willen de JAR kansrijk laten zijn. Daarom adviseren wij het volgende:

1. Wij stellen voor de JAR te faciliteren door het beschikbaar stellen van een onkostenbudget voor 2018 ter hoogte van € 4.900. Deze financiële bijdrage kan beschouwd worden als een aanjaag- en opstartsubsidie. Aan deze bijdrage verbinden wij de volgende voorwaarden:
 - Uitgaven moeten passen binnen de kostenposten uit de begroting. Deze zijn:
 - reiskosten;

- vergaderkosten;
 - communicatiekosten;
 - representatiekosten; en
 - vrijwilligerswaarderingskosten.
- Het onkostenbudget mag niet gebruikt worden voor de geldelijke beloning van JAR-leden en JAR-vrijwilligers.
 - De besteding van het onkostenbudget 2018 dient mede als input voor het bepalen van het onkostenbudget 2019 en verder. Met de JAR worden afspraken gemaakt over het beheer van deze middelen en de manier van verantwoorden.
2. Wij adviseren om een onafhankelijk 'kwartiermaker' de opdracht te geven om te kijken naar en te adviseren over de borging van de JAR. Dit onderzoek gaat over ondersteuning, organisatie en positionering van de JAR. De kwartiermaker gaat hiervoor in gesprek met zowel de JAR (jongeren en coach) als de gemeente (coördinatoren kernen en wijken en mogelijk ook de griffier of de wethouder). Het betreft een kortdurend traject. De kosten hiervan bedragen € 3.450 (ex. btw). Op basis van het advies van de kwartiermaker, schrijven wij een voorstel voor de structurele (financiële) ondersteuning en borging van de JAR. Dit voorstel zullen wij te zijner tijd voorleggen aan uw college.
 3. Tot dusver was burgemeester Rob Bats PF-houder van de JAR. Nu de Coördinatoren Kernen en Wijken eerste aanspreekpunt zijn voor de JAR en jongerenparticipatie, stellen wij voor om Oene Akkerman als PF-houder aan te wijzen voor algemene zaken betreffende de JAR.

Argumenten

Politieke wens

De politieke wens voor jongerenparticipatie is groot. In de praktijk blijkt het vaak lastig om dit (blijvend) vorm te geven. Een eerdere jongerenraad in onze gemeente is een stille dood gestorven. Maar: minder goede ervaringen uit het verleden bieden geen garanties voor de toekomst. Deze ervaring geeft ons juist input voor verbetering.

Initiatief van onderop

De vorige jongerenraad was een initiatief van de gemeente en geen initiatief van onderop. Nu een enthousiaste groep jongeren in onze gemeente spontaan besloten heeft een JAR op te richten, willen wij dit initiatief omarmen.

Juridisch dak

De JAR geeft aan voorlopig vormvrij en onafhankelijk te willen zijn. Zij wil nader onderzoeken welke (rechts)vorm passend is. Bijvoorbeeld een stichting, een vereniging, of een gemeentelijke adviescommissie. In dat laatste geval zal de gemeente een verordening moeten opstellen, waarin regels rondom de JAR worden vastgelegd. Vormvrij blijven is natuurlijk ook een optie. Een vergelijkend warenonderzoek laat zien dat jongerenraden op verschillende manieren zijn georganiseerd. De meeste kiezen er overigens voor om geen rechtsvorm op te zetten in verband met de administratieve / bestuurlijke rompslomp. Hier ligt niet de interesse van de jongeren. Ze vallen onder de gemeente(raad), of onder de welzijnsorganisatie.

Inhoud

Vooralsnog is met de JAR afgesproken dat zij hun eigen agenda en prioriteiten bepalen. De JAR benoemt per jaar een aantal thema's waar zij actief mee aan de slag gaan. Voorbeelden zijn: armoede, uitgaan, veiligheid, depressie en duurzaamheid. De JAR kan hiermee zelfstandig aan de slag gaan, of kan hierover in gesprek gaan met de gemeente (ambtenaar of bestuur) en andere (professionele) organisaties. Indien de JAR dat wenst, kan zij een advies schrijven aan de gemeente. Deze kan eventueel (ter info / te besluitvorming) naar uw college en de raad worden gestuurd. De JAR een vaste plek geven bij alle gemeentelijke besluitvorming is niet wenselijk. Dit zorgt voor een te grote werkdruk bij de JAR. De gemeente kan tussentijds ook vragen of de JAR wil meedenken over een bepaald onderwerp. Het is aan de JAR om te bepalen of zij ingaat op deze vraag. De coach geeft aan dat de JAR nu al een groot succes is. Ze worden 'overspoeld' met vragen en aanbiedingen. Door het enthousiasme en het succes, vindt de JAR het wel lastig om prioriteiten te stellen. Het is belangrijk om de vraag 'waartoe ben ik op aard' concreet te maken. Visie, missie, doelstellingen en prioriteiten. Aandachtspunt bij inhoudelijke advisering is ook de representativiteit van de JAR. Om deze reden heeft de jongerenraad van Zwolle er voor gekozen om geen inhoudelijk advies te geven, maar met name te adviseren/helpen over/bij het betrekken van jongeren bij de lokale politiek.

Ondersteuning (financieel)

Op ons verzoek heeft de JAR een begroting opgesteld. Deze treft u in bijlage 1. De incidentele kosten (zoals notariskosten, het aanschaffen van tablets etc.) kan de JAR bekostigen uit een subsidie van de provincie Overijssel (€ 3.000) die zij heeft ontvangen. Daarnaast heeft de JAR vorig jaar een voorschot van ons ontvangen (€ 650) om 'aan de slag' te kunnen.

De jaarlijkse kosten zijn begroot op € 4.900. Deze begroting bestaat uit de volgende kostenposten:

- reiskosten (€ 600);
- vergaderkosten (€ 600);
- communicatiekosten (€ 1.000);
- representatiekosten (€ 1.000); en
- vrijwilligerswaarderingskosten, niet zijnde geldelijke vergoeding aan vrijwilligers (€ 1.700).

In de kostenposten zelf kunnen wij ons vinden. Het is echter lastig om te bepalen of de omvang van deze posten reëel en doelmatig is. De JAR is nog maar net begonnen. Een vergelijkend warenonderzoek laat zien dat jongerenraden op zeer uiteenlopende manieren financieel worden ondersteund.

De Wolden	€ 7.500 (dit was in het begin € 4.000)
Staphorst	€ 1.000
Zwolle	€ 2.500
Coevorden	€ 3.000

Een vergelijking met andere belangenorganisaties (die wij als gemeente financieel steunen) wijst uit dat de bijdrage aan de hoge kant is. De Plaatselijke Belangen en Wijkverenigingen ontvangen een tegemoetkoming in de organisatiekosten van € 1.257 per jaar. De gehandicaptenraad krijgt jaarlijks € 2.350 subsidie.

De JAR kijkt voor wat betreft de dekking van hun begroting alleen naar de gemeente. De JAR-leden zijn (volgens de coach) niet in staat om andere financiële bronnen aan te boren.

Omdat de JAR formeel (nog) 'niets' is, ligt het beschikbaar stellen van een onkostenbudget (in plaats van een subsidie) voor de hand. Met een eigen onkostenbudget heeft de JAR de (financiële) ruimte om invulling te geven aan de JAR en het beschikbare budget naar eigen inzicht te besteden.

De gemeente heeft aan de JAR aangeboden dat zij gebruik kan maken van de vergaderruimtes in het gemeentehuis (op de dagen dat het gemeentehuis geopend is). Hiermee is de JAR van alle gemakken voorzien (flip-over, wifi, koffie etc.), is er een verbinding met de politiek en bespaart de JAR vergaderkosten.

Ondersteuning (coaching)

De vrijwillige coach van de JAR heeft herhaaldelijk aangegeven dat enige mate van professionele ondersteuning aan de JAR gewenst is. Iemand die adviseert, regelt, coacht en ondersteunt. De omvang en vorm van de ondersteuning die de JAR nodig heeft / wenst blijft onduidelijk.

Ook geeft de coach aan dat een JAR met alleen vrijwilligers onvoldoende geborgd en dus te kwetsbaar is.

De gemeente en de coach verschillen deels van inzicht over de mate waarop de JAR zelfstandig zou (moeten) kunnen opereren. Een vergelijkend warenonderzoek laat zien dat jongerenraden op zeer uiteenlopende manieren ondersteund en gecoacht worden. Sommige gemeenten kiezen er bewust voor om de jongerenraden niet professioneel te ondersteunen. Zelfstandigheid vinden zij essentieel. Andere jongerenraden worden ondersteund door de Welzijnsorganisaties. Iedere gemeente heeft een contactpersoon (soms de griffier, soms een ambtenaar). Inmiddels is met de JAR afgesproken dat de coördinatoren kernen en wijken hun eerste aanspreekpunt zijn binnen de gemeente.

De ervaring leert dat de borging van een jongerenraad essentieel is. Jongerenraden kennen een groot verloop. Jongeren zijn vaak (maar) enkele jaren actief binnen een jongerenraad. Daarna 'vliegen ze uit' voor b.v. een studie. Zonder borging is de kans groot dat de JAR (snel) weer verdwijnt.

Kanttekeningen en risico's

Door vooraf een duidelijk kader mee te geven over de besteding van het onkostenbudget, wordt het risico op ondoelmatige besteding beperkt.

Door te kiezen voor een onafhankelijk kwartiermaker, verwachten wij de verschillende inzichten samen te kunnen brengen.

Duurzaamheid en social return

nvt

Financiële toelichting

Onkostenbudget

Het onkostenbudget 2018 bedraagt € 4.900 en kan gedekt worden uit de middelen die beschikbaar zijn voor jongerenparticipatie.

Kwartiermaker

De opdrachtwaarde voor een kwartiermaker bedraagt € 3.450 (ex btw) en kan gedekt worden uit het budget voor jeugdbeleid.

Participatie en communicatie

De JAR is gevraagd of zij kunnen instemmen met voorliggend voorstel. Het voorstel om een onafhankelijk kwartiermaker in te schakelen werd met open armen ontvangen. De JAR wordt vanzelfsprekend geïnformeerd over uw besluit.

Uitvoering en planning

Zodra uw college een besluit heeft genomen, kan de kwartiermaker aan de slag. Natuurlijk zal deze persoon rekening houden met de vakanties van de jongeren.

Besluit

Beslispunt 1

Voor 2018 een aanjaagbudget (in de vorm van een onkostenvergoeding) van maximaal € 4.900 beschikbaar te stellen aan de JAR en dit te dekken uit het budget voor jongerenparticipatie.

Beslispunt 2

In te stemmen met het inschakelen van een kwartiermaker die onderzoek doet naar de structurele borging van de JAR en de kosten hiervan (€ 3.450) te dekken uit het budget jeugdbeleid.

Beslispunt 3

De gemeenteraad te informeren door uw besluit ter kennisname toe te sturen.

Beslispunt 4

Wethouder Akkerman 'aan te wijzen' als algemene PF-houder voor de JAR.